

Ravijuhendi „Healoomuliste, pahaloomulisuse potentsiaaliga ja ebaselge loomusega nahamoodustiste käsitus” käsitusala

Käsitusala koostatud 01.10.2023

Ravijuhendi pealkiri	Healoomuliste, pahaloomulise potentsiaaliga ja ebaselge loomusega nahamoodustiste käsitus
Peamine kasutajate sihtrühm	Perearstid, pereõed, dermatoloogid, kirurgid, üldarstid, nahakabineti õed
Hõlmatud isikud/patsiendid ja alarühmad	Täiskasvanud alates 18. eluaastast
Ravijuhend käsitleb järgmisi teemasid	Healoomuliste nahamoodustiste (neevus, pehmed fibroom, dermatofibroom, angioom, seborroiline keratoos jm) diagnostika, ravi ja käsitlusteekond Pahaloomulisuse potentsiaaliga nahamoodustiste (düsplastiline neevus, kroonilise traumaga nahamoodustised) diagnostika, ravi ja käsitlusteekond Ebaselge loomusega nahamoodustiste (nahasarv, ebatüüpilised nodulaarsed ja melanotsüütilised lesioonid) diagnostika, ravi ja käsitlusteekond
Ravijuhendis ei käsitleta järgmisi teemasid	Nahaaluskoe kasvaja ja pahaloomulised nahakasvaja
Teised asjakohased Eesti ravijuhendid	Puuduvad
Kriitilised ja tähtsad tulemusnäitajad	Asjakohased tulemusnäitajad on esitatud iga kliinilise küsimuse juures

Ravijuhendi struktuur, käsitletavat teemat:

Ravijuhendist käsitletakse sagedasemate healoomuliste, pahaloomulisuse potentsiaaliga ning ebaselge loomusega nahamoodustiste diagnostikat, ravi ja käsitlusteekonda.

Healoomulistest nahamoodustistest käsitletakse neevust, pehmed fibroomi, dermatofibroomi, angioomi, seborroilist keratoosi jm.

Pahaloomulise potentsiaaliga nahamoodustistest käsitletakse düsplastilist neevust ja kroonilise traumaga nahamoodustisi.

Ebaselge loomusega nahamoodustistest käsitletakse nahasarve, ebatüüpilisi nodulaarseid ja melanotsüütilislesioone.

Lühendid ja mõisted:

Ravijuhendis kasutatavate lühendite ja asjakohaste mõistete loetelu kujuneb juhendi koostamise käigus

Kliinilised küsimused:

1. Kas kasutada kõigil melanotsüütlesioonidega patsientidel dermatoskoopiat ja kliinilist läbivaatust või ainult kliinilist läbivaatust nahamoodustise eristamiseks pahaloomulisest?			
P Kõik melanotsüütlesioonidega patsiendid	I dermatoskoopia ja kliiniline läbivaatus	C või kliiniline läbivaatus	O healoomulise nahamoodustise eristamine pahaloomulisest
<i>Millist probleemi soovitakse küsimusega lahendada:</i> Töörühm soovib teada, kas melanotsüütlesioonidega patsientidel piisab healoomulise nahamoodustise eristamiseks pahaloomulisest kliinilisest läbivaatusest või on vajalik lisaks teha ka dermatoskoopia. <i>Tulemusnäitajad:</i> diagnostiline viivitus, tundlikkus ja spetsiifilisus			
2. Kas kasutada kõigil mitte melanotsüütlesioonidega dermatoskoopiat ja kliinilist läbivaatust või ainult kliinilist läbivaatust nahamoodustise eristamiseks pahaloomulisest?			
P Kõik mitte melanotsüütlesioonidega patsiendid	I dermatoskoopia ja kliiniline läbivaatus	C või kliiniline läbivaatus	O healoomulise nahamoodustise eristamiseks pahaloomulisest
<i>Millist probleemi soovitakse küsimusega lahendada:</i> Töörühm soovib teada, kas mitte melanotsüütlesioonidega patsientidel piisab healoomulise nahamoodustise eristamiseks pahaloomulisest kliinilisest läbivaatusest või on vajalik lisaks teha ka dermatoskoopia.			

Tulemusnäitajad: diagnostiline viivitus, tundlikkus ja spetsiifilisus

3. Kas kõik healoomulised nahamoodustised vajavad ravi või mitte patsientide elukvaliteedi parandamiseks?

P	I	C	O
Healoomulised nahamoodustised	ravi	Või mitte	Parem elukvaliteet

Millist probleemi soovitakse küsimusega lahendada:

Töörühm soovib teada, kas kõik healoomulised nahamoodustised, mis põhjustavad patsiendile kaebusi vajavad ravi või mitte.

Tulemusnäitajad: pahaloomulise potentsiaaliga nahamoodustised, elukvaliteet, patsientide rahulolu

4. Kas kasutada molluskite, seborroiliste keratooside, verrukate, kirssangioomide ja pehmete fibroomide raviks kirurgilise eemaldamise asemel ka destruktsioonimeetodit või mitte?

P	I	C	O
molluskite, seborroiliste keratooside, verrukate, kirssangioomide ja pehmete fibroomide	destruktsioonimeetod	või mitte	ravi

Millist probleemi soovitakse küsimusega lahendada:

Töörühm soovib teada, kas healoomulise nahamoodustise eemaldamiseks kasutada kirurgilist eemaldamist või destruktsioonimeetodeid.

Destruktsioonimeetodid – krüoteraapia, kõrvetamine, immuunteraapia

Tulemusnäitajad: retsidiiv, pahaloomulise nahamoodustise diagnoosi hiline mine

5. Kas kõik kirurgiliselt eemaldatud nahamoodustised peab suunama histoloogilisele uuringule või mitte healoomulise nahamoodustise diagnoosi kinnitamiseks?

P	I	C	O
Kõik kirurgiliselt eemaldatud nahamoodustised	histoloogiline uuring	või mitte	diagnoosi kinnitamine

Millist probleemi soovitakse küsimusega lahendada:

Töörühm soovib teada, millised kirurgiliselt eemaldatud nahamoodustised tuleb saata histoloogilisele uuringule.

Tulemusnäitajad: pahaloomulise nahamoodustise diagnostiline viivitus, elulemus, haigestumus

6. Kas ebaselge loomusega nahamoodustis vajab eemaldamist kindla ooteaja jooksul või mitte parema ravitulemuse saamiseks?

P	I	C	O
ebaselge loomusega nahamoodustis	Eemaldamine kindla ooteaja jooksul	Või mitte	Parem ravitulemus

Millist probleemi soovitakse küsimusega lahendada:

Kuni nahamoodustise loomus ei ole kinnitatud, käsitletakse seda kui pahaloomulist.

Töörühm soovib teada, kas ebaselge loomusega nahamoodustise eemaldamine tuleks teostada kindla aja jooksul või võib seda teha üldjärjekorra alusel.

Tulemusnäitajad: pahaloomulise nahamoodustise teke ja levik, diagnostiline viivitus, elukvaliteet

Tervishoiukorralduslikud küsimused

1. Kes võib kirurgiliselt eemaldada healoomulisi nahakasvajaid?
2. Kes ja millistel tingimustel võib destruktsioonimeetodil eemaldada healoomulisi nahakasvajaid?
3. Kes peab tegema esmase nahamoodustiste hindamise?
4. Milliste nahamoodustiste eemaldamine kuulub Tervisekassa rahastuse alla?